John Taverner – Dum transisset sabbatum

Na Wielkanoc proponuję posłuchać motetu Johna Tavernera „Dum transisset sabbatum”, będącego opracowaniem responsorium opisującym przybycie do grobu Pańskiego trzech niewiast – pisze Antonina Karpowicz-Zbińkowska w cyklu „Perły muzyki dawnej”.

Jedno z responsoriów śpiewanych w *matutinum* Niedzieli Zmartwychwstania Pańskiego bazuje na tekście z Ewangelii św. Marka, opisującym przybycie do grobu Pańskiego trzech niewiast. Wiemy z lektury tekstu Pisma Świętego, że scena opisana w tym fragmencie ukazuje zdumienie kobiet, które zamiast zwłok odnalazły w grobie anioła, który oznajmił im, że Pana, którego one szukają nie ma tu, bo zmartwychwstał. Nakazał im też on iść do Dwunastu i przekazać im tę nowinę. Tymczasem one tak się przeraziły, że uciekły i nikomu nie powiedziały o tym ani słowa (Por. Mk 16, 1-8).

Tekst responsorium nie rozwodzi się jednak dłużej nad całą tą opowieścią, nie taka jest bowiem rola tekstu liturgicznego – rozpamiętywanie opisanej sytuacji od strony psychologicznej. Do tego raczej przyzwyczaiło nas współczesne kaznodziejstwo. Tymczasem Liturgia godzin, zwłaszcza w responsoriach, ma raczej uruchomić w nas ten rezonans skojarzeń z lektury Pisma Świętego, reminiscencję, w tym zaś przypadku jedynie ma nam przypomnieć całą tę scenę. Sam tekst mówi zatem tylko o przyjściu niewiast do grobu wraz z wonnościami, którymi chciały one namaścić ciało Pana Jezusa.

Na Wielkanoc proponuję posłuchać motetu Johna Tavernera (1490-1545), *Dum transisset sabbatum*, będącego opracowaniem tego responsorium. Należy przy tym pamiętać, że w dawnych czasach *matutinum* śpiewano nocą. Tym bardziej należy docenić świetlistość tej muzyki. Taverner znany jest z zastosowania wyjątkowo wysokich rejestrów w partiach sopranowych. Wyjątkowo dobrze sprawdza się ten zabieg w utworze mającym przedstawić jasność poranka Zmartwychwstania.

Oto łaciński tekst responsorium:

R. *Cum transísset sábbatum, María Magdaléne, et María Iacóbi, et Salóme emérunt arómata*,

* *Ut veniéntes úngerent Iesum, allelúia, allelúia.*

V. *Et valde mane una sabbatórum, véniunt ad monuméntum, orto iam sole.*

R. *Ut veniéntes úngerent Iesum, allelúia, allelúia.*

V. *Glória Patri, et Fílio, * et Spirítui Sancto.*

R. *Ut veniéntes úngerent Iesum, allelúia, allelúia.*

I polskie tłumaczenie:

R. Gdy minął szabat, Maria Magdalena i Maria Jakubowa, i Salome nakupiły wonności,

* Aby pójść i namaścić Jezusa. Alleluja, alleluja.

V. I bardzo rano w pierwszy dzień tygodnia przyszły do grobu, gdy już wzeszło słońce.

R. Aby pójść i namaścić Jezusa. Alleluja, alleluja.

V. Chwała Ojcu i Synowi, * i Duchowi Świętemu.

R. Aby pójść i namaścić Jezusa. Alleluja, alleluja.

A oto motet *Dum transisset sabbatum* Johna Tavernera w wykonaniu *Tallis scholars* pod dyrekcją Petera Phillipsa:

">

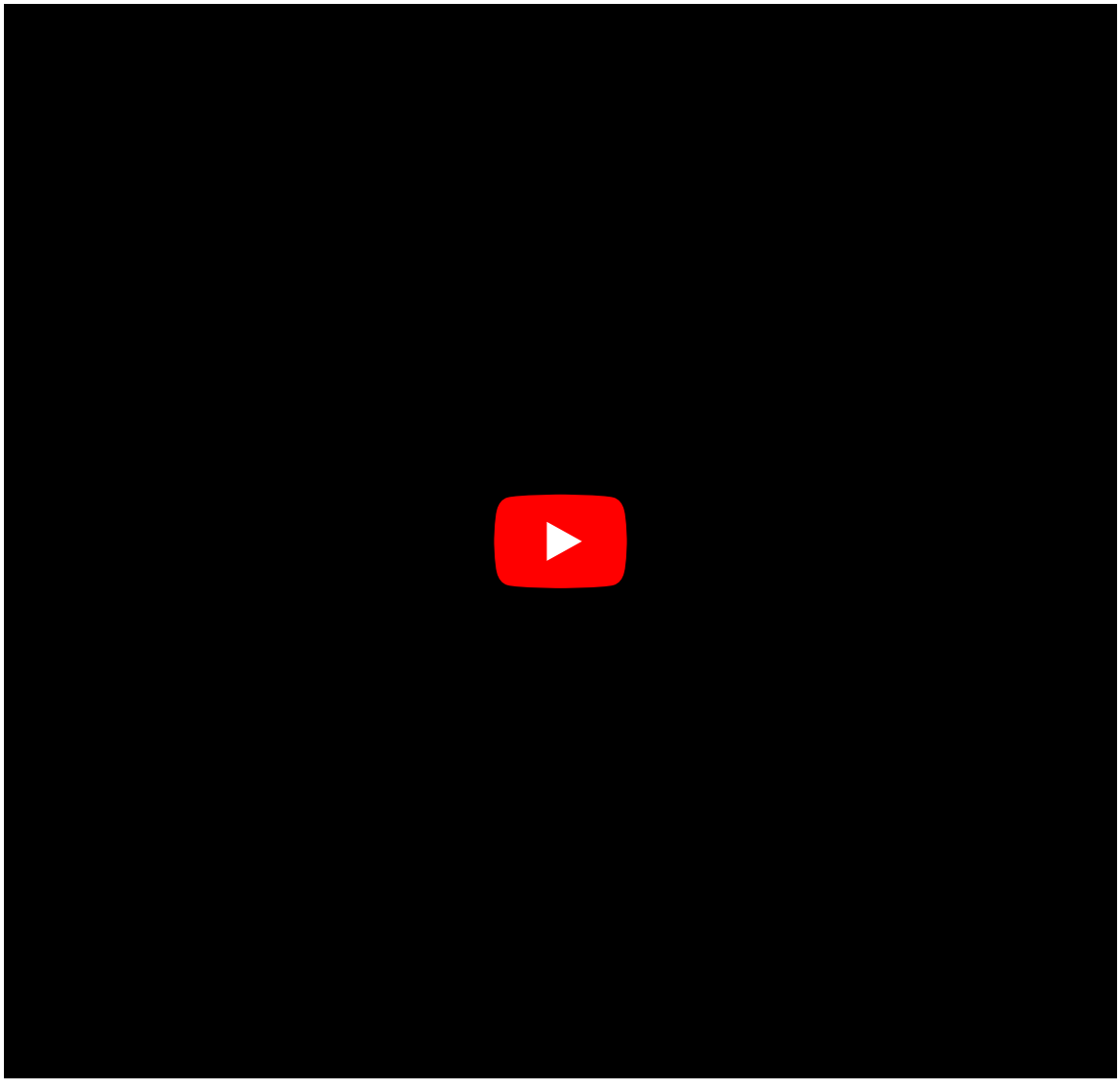

Antonina Karpowicz-Zbińkowska

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018 – 2030